Valtuustoaloite: Luottamushenkilön käsikirja Loviisaan

Esitämme, että Loviisan kaupunki laatii Luottamushenkilön käsikirjan kaikkien luottamushenkilöiden perehdytyksen tueksi. Käsikirja laaditaan digitaalisena sisältönä tai PDF-asiakirjana (ei painokuluja) ja asetetaan avoimesti saataville kaupungin verkkosivuille.

Käsikirja edistää Loviisan tavoitetta kehittää avointa ja osallistavaa päätöksentekoa.

Paikallisdemokratia toimii parhaiten, kun kaikilla on tosiasiallinen mahdollisuus osallistua. Ensikertalaisvaltuutettujen valtuustotyön onnistuminen ei saa riippua siitä, onko heillä henkilökohtainen tukiverkosto politiikassa. Kuntakohtaiset käytännöt myös eroavat toisistaan, joten käsikirja olisi hyvä tuki kaupungin tarjoamien koulutusten lisäksi.

Etenkin nuoret äänestäjät ja ehdokkuutta harkitsevat kokevat usein kunnallispolitiikan etäiseksi ja vaikeaselkoiseksi. Nuorten ääni paikallisessa päätöksenteossa on kuitenkin välttämätöntä kaupungin pitkäjänteiselle kehittämiselle ja tulevaisuudelle. Yhtenäinen, julkinen käsikirja on rakenteellinen tapa toteuttaa tasa-arvon periaatetta.

Käsikirja sisältäisi esimerkiksi:

- Loviisan kaupunki ja päätöksentekorakenne
- Kaupunginvaltuusto: tehtävät, kokouskäytännöt, sähköiset järjestelmät (CloudMeeting, Dynasty)
- Kaupunginhallitus
- Loviisan lautakunnat ja muut toimielimet
- Luottamushenkilön oikeudet ja velvollisuudet: lakiperusta, esteellisyys, sidonnaisuusilmoitukset, vaitiolovelvollisuus
- Taloudelliset etuudet: kokouspalkkiot, ansionmenetyskorvaukset, kilometrikorvaukset, lastenhoitokustannusten korvaaminen kokousten ajalta
- Käytännön muistilista: verokortti, tunnusten aktivointi, laitteet, kokousilmoittautumiset, yhteystiedot
- Viranhaltijat ja johtoryhmä
- Viestintä ja tiedonhallinta: sosiaalinen media, asiakirjajulkisuus, tietoturva
- Hyödylliset linkit ja yhteystiedot

Vastaavia käsikirjoja on laadittu mm. Lempäälän, Raahen ja Tampereen kaupungeissa sekä Pirkanmaan ja Satakunnan hyvinvointialueilla. Asiakirjaa päivitetään tarpeen vaatiessa. Kerran rakennettu pohja palvelee jokaista uutta valtuustokautta, eikä se vaadi erillistä budjettimäärärahaa.

Loviisassa 15.4.2026

Anni Kulmala

Fullmäktigemotion: Handbok för förtroendevalda i Lovisa

Vi föreslår att Lovisa stad utarbetar en Handbok för förtroendevalda som stöd till introduktionen för alla förtroendevalda. Handboken tas fram som digitalt innehåll eller som ett PDF-dokument (inga tryckkostnader) och görs öppet tillgänglig på stadens webbplats.

Handboken främjar Lovisas mål att utveckla ett öppet och inkluderande beslutsfattande.

Den lokala demokratin fungerar bäst när alla har en reell möjlighet att delta. Förstagångsfullmäktiges möjligheter att lyckas i fullmäktigearbetet får inte vara beroende av om de har ett personligt stödnätverk inom politiken. Kommunvisa praxis skiljer sig dessutom åt, vilket gör en handbok till ett värdefullt stöd utöver de utbildningar som staden erbjuder.

Särskilt unga väljare och personer som överväger att kandidera upplever ofta kommunalpolitiken som avlägsen och svår att förstå. De ungas röst i det lokala beslutsfattandet är dock nödvändig för stadens långsiktiga utveckling och framtid. En enhetlig, offentlig handbok är ett strukturellt sätt att förverkliga principen om jämlikhet.

Handboken skulle till exempel innehålla:

- Lovisa stad och beslutsstrukturen
- Stadsfullmäktige: uppgifter, mötespraxis, elektroniska system (CloudMeeting, Dynasty)
- Stadsstyrelsen
- Lovisas nämnder och andra organ
- Förtroendevaldas rättigheter och skyldigheter: laggrund, jäv, anmälan av bindningar, tystnadsplikt
- Ekonomiska ersättningar: mötesarvoden, ersättning för inkomstbortfall, kilometerersättningar, ersättning för barnomsorg under mötestid
- Praktisk checklista: skattekort, aktivering av användarkonton, utrustning, anmälan till möten, kontaktuppgifter
- Tjänsteinnehavare och ledningsgrupp
- Kommunikation och informationshantering: sociala medier, handlingsoffentlighet, datasäkerhet
- Nyttiga länkar och kontaktuppgifter

Motsvarande handböcker har utarbetats bland annat i Lempäälä, Brahestad och Tammerfors samt i välfärdsområdena i Birkaland och Satakunda. Dokumentet uppdateras vid behov. En grund som en gång byggts upp tjänar varje ny fullmäktigeperiod och kräver inget separat budgetanslag.

Lovisa den 15.4.2026